

Telenors innlegg på Medietilsynets innspillmøte 20. november 2017

Knut Ivar Solnes, Head of Content, Telenor Broadcast

Takk for at vi får lov til gi innspill på dette møtet.

Telenor er en stor bedrift med mange ulike virksomheter – mobiloperatør, bredbåndsleverandør, bakkenettoperatør, og TV-distributør. Når jeg nå i dag vil komme med noen synspunkter på NRKs rolle i mediemangfoldet, er det utfra det perspektiv Telenor har som TV-distributør.

For Telenor som TV-distributør spiller NRK en viktig rolle. NRKs innhold er en viktig del av det tilbudet vi som TV-distributør gir til våre kunder, ved at vi sørger for at de har tilgang til NRK som del av den plattform/tjeneste som de konsumerer øvrig TV-innhold på. Dette innebærer at vi bærer kostnadene for distribusjon av NRKs innhold til våre kunder – dvs gjennom kabeltv-infrastrukturen og via satellitt.

Gjennom de siste årene har NRK – på lik linje med de fleste større kringkastere – begynt å tilby sitt TV-innhold direkte til sluttbrukere gjennom sine egne strømmetjenester. Vi har ikke noe i mot at NRK tilbyr sitt innhold direkte til sluttkunde. Snarere tvert i mot – det er bra og riktig. NRK har vært flinke til å gjøre dette, og er kanskje den nordiske kringkasteren – på tvers av de offentlige og de kommersielle – som har kommet lengst i dette arbeidet.

Men spørsmålet som nå er stilt, er hvorvidt dette blir gjort på en måte som påvirker mediemangfoldet positivt eller negativt. Vi vil gjerne peke på to observasjoner som vi mener er relevante i så måte.

Den første observasjonen vi gjør, er at NRK velger å gjøre mindre innhold tilgjengelig i de etablerte TV-distributørenes strømmetjenester enn andre kringkastere gjør, og enn det de gjør i sine egne tjenester direkte til sluttkunde.

Når jeg sier de etablerte distributørenes strømmetjenester, vil jeg gjerne utdype litt. Når man i media i dag prater om de nye «strømmetjenestene» som på kort tid har vokst seg veldig store, viser man til Netflix, TV2 Sumo, Viaplay, NRKs strømmetjeneste – noen ganger til YouTube og lignende tjenester. Men man nevner pussig nok veldig sjelden de som i sum er en av Norges største strømmetjenester – nemlig de etablerte TV-distributørenes strømmetjenester. Kjøper du et vanlig TV-abonnement av en av de etablerte TV-distributørene, får du i dag inkludert en strømmetjeneste med «TV-pakka» tilgjengelig via apper på alle mulige enheter.

Eksempelvis – går du inn i Canal Digital's app på iPhone – vil du finne så godt som alle kanaler der som strømme-TV, i tillegg til store arkiver – ukesarkiv, hele sesonger, serier, filmer, dokumentarer osv. Basert på antall innholdselementer, er flere av disse tjenestene vel så store som de andre tjenestene man snakker om – og med en mye høyere utskiftingstakt av innhold.

Disse tjenestene brukes av stadig flere mennesker. Basert på Telenor-interne tall vil jeg anslå at mellom 15% og 25% av Norges husholdninger jevnlig bruker disse tjenestene – og andelen vokser svært raskt. Det betyr at disse tjenestene spiller en viktig – og stadig viktigere – rolle i nordmenns strømmekonsum av TV-innhold.

Men så tilbake til NRK: NRK tilgjengeliggjør lite av sitt innhold i disse tjenestene. Per nå har Telenor i sine slike tjenester tilgang til NRKs kanaler live. For en stund siden fikk vi også tilgang til det som kalles start forfra. Men vi har per nå ikke tilgang til noe ukesarkiv overhodet. Vi jobber for å få det, men det ser ut til at om vi får det, vil det kun være tilgjengelig for strømming via boks i hjemmet – og ikke på håndholdte enheter.

Sammenlignet med hva vi får fra andre kringkastere, har NRK – for å si det diplomatisk – klart «mest forbedringspotensial». Fra de andre store kringkasterne får vi alltid ukesarkiv. Og i stadig større grad får vi også tilgang til lengre arkiv, flere sesonger, innhold som aldri har gått på lineær TV osv.

Når vi diskuterer dette med NRK, gis det flere relevante forklaringer til at det er sånn. Tiden tilgjengelig i dag gir meg ikke rom til å drøfte disse. Men vi vil bare påpeke at vi får arkivinnhold fra andre, lokale kringkastere som jobber ut fra de samme forutsetningene som NRK – så det er mulig, hvis man ønsker det.

NRKs valg har implikasjoner for mediemangfoldet. Ved at NRKs innhold er lite tilgjengelig på en plattform som etter hvert står for en viktig del av TV-seingen i Norge, blir NRKs innhold mindre sett, og mindre viktig, enn det det ellers ville vært.

Det betyr også at de etablerte TV-distributørens strømmetjenester – fordi de mangler viktig NRK-innhold – blir mindre relevante, og mindre konkurransedyktige i markedet. Og det betyr at den rollen TV-distributørene spiller for mediemangfoldet, svekkes. Den rollen er ikke ubetydelig. Man kan mene mye om TV-distributørene, men det er et faktum at de sørger for at så godt som 100% av Norges befolkning har tilgang til et bredt, mangfoldig innholdstilbud – ved å selge brede innholdspakker levert i ett, samlet brukergrensesnitt. Og mesteparten av innholdet i disse brede pakkene er lokalt, norsk innhold fra lokale kringkastere og medieaktører.

At kringkastere, som NRK, velger å nedprioritere TV-distributørens strømmetjenestene, fører også til at distributørene, som Telenor, må gå andre steder for å skaffe godt innhold egnet for strømming. Da går vi ofte utenlands. De siste årene har Telenor kjøpt godt strømmeinnhold fra Paramount, Fox, Disney og ABC Studios. Ikke fordi vi nødvendigvis vil, men fordi det er det innholdet som er best tilgjengelig. Over tid betyr denne utviklingen at interessen for norsk innhold synker, ettersom kundene ikke blir eksponert for det. Og det betyr at norsk innhold får mindre økonomisk drahjelp fra en av de største finansieringskildene historisk sett. Nå skal jeg ikke gi NRK hele skylden for dette – det er også andre lokale kringkastere som velger å prioritere egne tjenester sterkt.

Den andre observasjonen vi gjør, er at selve TV-markedet fragmenteres, og NRK spiller en rolle i denne utviklingen. Norske seere kjøper og konsumerer TV-innhold fra flere aktører enn før. En typisk norsk husholdning har i dag fortsatt et klassisk TV-abonnement, men abonnerer i tillegg typisk på 1-2 betalte strømmetjenester, i tillegg til at man konsumerer gratis tjenester som NRK, YouTube o. l. Dette er det vi kan kalle en «fragmentering» av markedet for sluttkunden. Dette er jo for såvidt et gode – større valgfrihet for kunden er bra. At de etablerte

TV-distributørene får større konkurranse kan jo vi mislike – men er noe vi må akseptere og leve med.

Men er denne fragmenteringen utelukkende bra for norsk mediemangfold? Og hvilken rolle spiller NRK i denne «fragmenteringen»?

Når NRK velger å holde viktig innhold borte fra andre strømmetjenester, øker det fragmenteringen i markedet. Det skjer ved at kundene – i valget mellom NRKs egen strømmetjeneste og andre strømmetjenester som tilbyr NRKs innhold – slik som Telenor – i økende grad vil velge NRKs egen tjeneste. Og verdien av den aggregerte tjenesten som Telenor og andre tilbyr, blir relativt sett mindre. Kundene vil dermed også lettere velge andre smalere tjenester – som Netflix, HBO, Viaplay og så videre. Så i øyeblikket oppfatter vi at NRKs prioriteringer øker fragmenteringen av markedet.

Det neste spørsmålet er da om fragmentering er bra eller dårlig for mediemangfoldet i Norge på sikt? I dag har så godt som alle husholdninger tilgang til veldig stor innholdsbredde gjennom brede TV-pakker. For å få tilgang til det samme innholdet i et fragmentert marked, vil man måtte kjøpe og konsumere innhold fra en rekke ulike aktører/apper. Det krever at kunden forholder seg til mange flere tjenester/inngangsporter til innhold. Fra andre digitale arenaer – sånn som nyheter – vet vi at de færreste brukere forholder seg til mer enn 2-3 ulike nettsted/leverandører. Så fragmentering av tilbudet, kan lett føre til et smalere forbruk av innhold. Og i en verden der kunden i praksis velger 2-3 tilbydere – hvilken rolle vil lokale tilbydere spille? Hvem vil greie å være blant de 2-3 vinnerne? Det vil jeg ikke forsøke å svare på. Men jeg er ikke sikker på om det er bra for posisjonen til lokalt, norsk innhold på sikt.

For å oppsummere: Vårt poeng i dag har vært å peke på at NRK – som den store, dyktige og kraftfulle innholdsprodusent og innholdsdistributør de er – er med på å påvirke hvordan TV-verdikjeden utvikler seg fremover. Det skjer gjennom måten de tilgjengeliggjør sitt innhold på – og hvordan de forholder seg til andre aktører i verdikjeden. Det har allerede fått – og vil i enda større grad fremover – få implikasjoner for norsk mediemangfold. Vårt innspill til Medietilsynet i dag er ikke mer komplisert enn at vi ber om at tilsynet vurderer også disse problemstillingene i sitt videre arbeid.

Takk for oppmerksomheten – og lykke til!